



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

**Praxis Beneficiorvm D. Petri Rebvffi Montispessvlani  
Ivrvvm Doct. Ac Comitiss, Ivrisqve Pontificii Ordinarii  
Professoris Paris. & ibidem in supremo Senatu Causarum  
Patroni**

**Rebuffi, Pierre**

**Coloniae, 1610**

De erectione ecclesiae in cathedralem, secularem, vel in alium statum.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63686](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63686)

simplici consensu vnionis remisit in patronatus.

40 Nisi illud expressè remisit vnionem, cap. pastoralis. de donatio. & quando expressè in vnione remisit, facta dissolutione remanebit ecclesia vnita libera a patrono: quia ius femel extinctum non reuiuiscet. c. qui res. §. arcem ff. de solutio. Petr. de Perus. in cap. fina. tractatu de reuoca. vnionis. in prima regula.

41 Cautius est, quod quando patronus consentit vnioni, consentiat quandiu vnita permanebit: sed si vnio dissoluatur, referuat sibi ius patronatus, quod nunc habet: & sic cessabit dubium.

42 Et si dissoluatur vnio facta de monasterio ecclesie seculari, illi qui erat monachi monasterii permanebunt illius ordinis monachi, & bona ad pristinum redibunt monasterium, & idem si erant seculares, & postea erunt seculares. ca. cum de beneficio, de preb. in 6.

43 Quia hæc reuocatio habet se sicut in integrum restitutio: nam sicut per in integrum restitutionem res reponitur in pristinum statum. l. quod si minor. §. restitutio. ff. de minor. ita per hanc vnionis reuocationem. vt dicit gloss. in d. c. quæ est vera, licet d. Perus. eam reprehendat, dicens non esse veram: quia in integrum restitutio conceditur, quando quis læditur: sed per vnionem ecclesia non erat læsa, ergo dico non peti restitutionem in integrum: sed per reuocationem vnionis res deditur in pristinum statum, sicut per in integrum restitutionem: & hoc non habet dubium, licet ecclesia nõ petat in integrum restitutionem: sed causa cessante reuocabitur vnio: vt supra dictum fuit.

44 Ille tamen prælatus durante vita sua post dissolutionem vnionis erit prælatus vtriusque ecclesie, & curatus vtriusque parrochie: etiam ille vicarius erit quãdiu viuet vicarius, sicut dicitur de vnione quæ fit sine alicuius præiudicio, text. in d. c. fin. de reb. eccl. non alienand. sic reuocatio fiet sine illorum præiudicio, qui res vnitas possident: non enim debet illi tolli

titulus qui est perpetuus, ca. si gratiose. de rescript. lib. 6. c. satis peruersum. 56. distinct.

45 Si tamen quedam rei alienatio fuerit iustefacta vnione consistente à prælato non reuocabitur per vnionis dissolutionem, per regul. factum legitime non retractatur, licet peruenerit ad calum à quo incipere non potuit: & quia ille prælatus seu curatus erat legitime præfectus, & habebat legitimam administrationem, cap. 5. temporis. 16. quæst. 1. ergo potuit iuste alienare vnã rem, & sic alienatio non poterat reuocari eo casu, nempe si non fuisset vnita, non fuisset reuocata: & hoc iustum & æquum est.

46 Alioqui omnes actus facti durante vnione reuocarentur, quod est absurdum vscripsi in compendio alienatio. verum ecclesie. Hactenus de vnione, & de ipsius reuocatione.

### De Ereptione ecclesie in cathedralem, secularem, vel in alium statum.

Sciendum est quòd erectiones in cathedralem fieri non debent, nisi à Papa. cap. i. ne sede vacante. cap. quod translatioem. iuncta glo. de offic. legati. vbi etiam legato prohibetur.

Erectiones in cathedralem à Papa sunt.

1 Et ex causa facienda est erectio, primò vt seruitium diuinum augeatur, non autem vt diminuat, cap. ex parte, de constit. & ubi necessitas, vel vtilitas inest, sicut de mutatione dicitur in cap. mutationes 7. q. 1. & vbi fidelium multitudo excreuit, cap. precipimus, 16. q. 1.

Ex causa erectio ista fieri debet.

2 Aliquando erigitur episcopalis in Metropolitanam: vt habetur in Extrauag. quando in saluator, in Extrauag. communibus, de præben. de ecclesia Tholosana. vbi Papa Ioan. 22. dicit se hoc facere propter populi multitudinem, qui vno pastore regi non poterat: & quia erat durum & difficile ad vnum re cursum habere, etiam quòd nullum augmentum diuini cultus prouenerat ex rã immensis redditibus, quibus abundabat ecclesia Tholosana, sed ex adipe prodibat iniquitas: vt multo tempore luxus

Episcopalis in Metropolitanam quando in Extrauag. quando in saluator, in Extrauag. communibus, de præben. de ecclesia Tholosana. vbi Papa Ioan. 22. dicit se hoc facere propter populi multitudinem, qui vno pastore regi non poterat: & quia erat durum & difficile ad vnum re cursum habere, etiam quòd nullum augmentum diuini cultus prouenerat ex rã immensis redditibus, quibus abundabat ecclesia Tholosana, sed ex adipe prodibat iniquitas: vt multo tempore luxus

circumferretur.

circa carnis desideria, euectionum pompa, immensitas clientele, immoderata diffusio in parentes, sumptus enormes, aut vsus extraordinarii sibi vendicassent, quasi totum patrimonium Crucifixi: & vendendum erat, ne presul in crassatus, & dilatatus, & excelsiuis opibus alijs superbus periculosè recalcitrans, Deum factorem dereliqueret, & à suo salutari recedens pernicioso exemplo in subditos deriuaret.

*Multipre-  
lati ex ve-  
dituū lu-  
xuria per-  
eunt.*

4 Videtis quòd ex immensitate reddituum multi pereunt, & maxime quidam iuuenes clerici & nobiles superbi, qui vix ex parentum legitima obtinere possent mille aureos in redivis, & tamen de bonis ecclesie decem millia librarum habentes contenti non sunt: sed hi vltra Sauro-matas pellendi essent, sed hodie multos expellere oporteret, cum fere omnes nostra aetas sic alat: Deus eos in meliorem statum dirigere velit, & insatiabilitatem remouere.

*Imperator  
an erigat  
ciuitate in  
metropoli-  
tanan.*

5 Nec obstat quòd Imperator erigat ciuitatem, Metropolitanamque faciat, l. vna C. de Metropol. Berito. lib. ii. quia hoc verum quo ad priuilegia secularia: potest enim ciuitatem facere, & erigere in Metropolitanam, & illa habebit priuilegia alterius Metropolitanæ data ab Imperatoribus, sed non poterit erigere episcopatum, vel archiepiscopalem dignitatem: quia ad hoc nullus habet potestatem extra Papam, c. clericos. 21. dist. 8. in d. c. 1.

6 Sicut videmus in tit. de episcopis & clericis Imperator dat priuilegia clericis & ecclesijs, tamen non consecrat ecclesias, nec creat clericos. sed temporalia dat priuilegia, Papa spiritualia. tom. in cap. cum ab ecclesijs, de off. ordin. doct. in d. l. vna. Ideo si ciuitas fuerit priuata ab episcopo à Papa, ciuitas non desinet esse quòd ad priuilegia principis secularis, sed non quo ad episcopatum: & sic erigere potest Papa episcopatus, & archiepiscopatus: Princeps verò secularis potest ciuitatem constituere, & Metropolim, & eas priuilegijs ornare quo ad temporalia: & fuit prohibitum in concilio Calcedon. ne clericus

acciperet dignitatem Metropolitanam ab Imperatoribus, vel alijs laicis, qui non possunt episcopum vel archiepiscopum erigere licet illi à Papa erectis priuilegia concedere possint.

7 Sic & vniuersitatem Papa creat, & Princeps secularis: & vterque priuilegia illi confert, & vterque suos constituit conseruatores, & iudices. De Papa in cap. fin. de offic. leg. in 6. De Imperatore in authenticahabita. Cod. ne filius pro patre. de his priuilegijs scripsi abundè in tractat. de scholastico priuileg. vbi etiam declaravi dicta authent. habita.

*Papa &  
princeps  
secularis  
aut vniuersi-  
tatis.*

8 Interdum erigitur regularis in seculari, vel è contrario secularis in regulari: & solet in bulla Papæ dici, Ad laudem & gloriam omnipotentis Dei, & exaltationem catholicae fidei, & diuini cultus augmentum, ac ecclesie Albiens. statim prosperum, honorificum, & tranquillum ad supplicationem, &c. & hoc fuit factum quando ecclesia Albi. fuit olim in seculari redacta: vt vidi in bulla erectionis illius.

*De erectione  
regularis in  
seculari.*

9 Cum omnes fere ecclesie id temporis regni essent regulares, quia tunc feruor deuotionis magnus aderat, sed refrigerante capite membra etiam frigida fiunt, cap. sum plurimi. 6. q. 1. vnde factum est, vt pauca monasteria in Francia inueniantur, & religionis ferè zelus extinguitur: ac de iure facile fieri potest, vt secularis in regularem conuertatur. ca. ad audientiam. 2. de eccl. adif. cap. Apostoli. de don.

*Secularis  
in regularem  
facile con-  
uertitur.*

& illa est vera propria mutatio, vt docet Guliel. de Monte Laudun. in clem. 1. de rescripto. Et potest hoc fieri episcopi autoritate, etiam inuitis canonicis secularibus, sed ipsis prouidebitur alibi quandiu superstitis fuerint: vt docet Petr. de Perus. in tractat. de mutat. status ecclesie. in princ. per gloss. in cap. Possessiones, de reb. eccl. non alienan. sed de regulari in seculari non potest fieri sine Papæ bene placito, per text. in cap. que semel. 19. quest. 3. vbi sic scribitur, Quæ semel sunt dedicata monasteria, consilio episcoporum maneat perpetuo monasteria & res, quæ ad ea pertinent, monasterijs reseruari oportet, nec posse vltra fieri secularia

Naria habitacula: qui vero permiserint hoc fieri, subiaceant his condemnationibus, quæ per canones constitutæ sunt.

11 Ego tamen putarem non licere episcopis sic mutare statum ecclesiarum sine Papæ autoritate, & ita seruetur & scribitur in cap. fin. per. sed obicitur. 25. q. 1. ubi, quod religiose uidentes, cum à religione cessauerint, priuilegiis eximuntur, quæ religiosa conuersatio meruit.

De Erectione in curatam & parrochiam.

Aliquando simplex ecclesia erigitur in curatam & parrochiam, quod fieri potest etiam ab episcopo propter augmentum cultus diuini, si difficile sit parrochianis adire suam parrochiam, cap. ad audientiam, primo. de eccles. edificand. & quæ in ea requirantur uide sequent.

2 Notanda sunt sequentia antequam ædificula seu capella, uel beneficium simplex possit erigi in parrochiam intra parrochiam alterius. Primo debet inquirere episcopus an causa adsit, uidelicet an prima parrochialis sit tam ampla, ut tempore hiernali cum pluuia inundant, aut niues, non possint parrochiani sine magna difficultate ipsam adire, & congruo tempore ecclesiasticis interesse officis, c. ad audientiam, primo. de eccles. edificand. Ideo necesse est ut hæc inquisitio prius fiat, & de ea constet, sicut debet inquiri antequam res alienetur, c. sine exceptione. 12. q. 2. scripti in compen. alien. ver. eccl.

3 Secundo quod hac inquisitione facta episcopus consentiat constructioni istius secundæ ecclesiæ, alioqui nemo ecclesiam ædificet, antequam episcopus ciuitatis ueniat, & ibidem crucem figat. c. nemo. de consec. distinct. 1.

4 Tertiò curatus ecclesiæ primæ debet etiam consentire ædificationi secundæ ecclesiæ, alioquin eo inuito sine causa, si præiudicetur illi, non possit ædificari secunda ecclesia. Panorm. in d. cap. ad audientiam, primo. col. 3. in fin. nam quod nostrum est, sine facto nostro ad alium transferri non potest, per reg. iur.

5 Quarto debet curatus compensari de eo, quod sibi detrahatur, ut commodè valeat sustentationem habere in prima ecclesia. rex. in d. c. ad audientiam, c. de monachis. de preb. & c. 1. illo. iii. in 6.

6 Quinto debet ædificans designare ea, quæ ad luminaria, & ad custodiam, & ad stipendia custodum sufficiant. d. c. nemo. de consec. distinct. 1. & compellendus est is, qui construxit, ad sufficientem dotem constituendam: quia ex constructione se tacite ad hoc obligauit, c. cum sicut. de consec. eccles. vel alta.

Ædificans ecclesiam quæ designare ad eam debeat

7 Sexto fundator compensando primam curatam, debet obtinere ab eo, ut consentiat ædificationi alterius ecclesiæ, & erectioni in parrochiam: & quod habitæ compensatione ab ædificante remittat ei omne ius, quod in illa ecclesia posset de cetero habere.

8 Etiam ius patronatus, quod in futurum fortè posset pretendere: sic euitabuntur opiniones quæ habent, quod curatus primæ ecclesiæ acquirat ius patronatus in secunda ecclesia cum fundatore: ut in d. c. ad audientiam, probatur per Rochum de Curie. in tractat. de iure patronat. in verb. contraxit. 7. quest. 5. in verb. & dotauit. q. 5. quod sic euitabitur ut dixi.

9 Vltimò omnia ista approbare debet episcopus, & super his autoritatem interponere: quibus factis, ius acquiretur patronatus constructi dictam ecclesiam: ut in d. c. nemo. tradum doli.

10 Vnde si parrochiani à matrice distantes, non possint propter inundationes aquarum, aut alia pericula ad dictam matricem venire, tunc Papa solet concedere, ut diuina audire, & sacramenta recipere possint in capella, etiam non sic (ut supra dictum fuit) approbata, sed sine præiudicio curati, ut statuit Alex. 6. Pontifex maximus in suis reg. iur. de reserua. iuris patron. in hoc tamen succursu approbato iure diuina plebs vicina audire poterit, & ibi sacramenta recipere absque curati præiudicio, dum tamen quantum frequentius poterit in matrice ecclesia conferretur. arg. c. significatum. de preb.

Parrochiani an possint impertrare & facere vni succursum.